

**การวิเคราะห์การบริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ
ด้วยเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโตรีของศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์
คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง**
**Analysis of Laboratory Analysis Services with Gas Chromatograph-Mass
Spectrometer of Scientific Instruments Center, School of Science,
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang**

สุจใจ พุดพาด^{1*}
Sudjai Phutphat^{1*}

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาจำนวนผู้ใช้บริการ จำนวนตัวอย่าง จากการให้บริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการด้วยเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโตรี 2) เพื่อเปรียบเทียบรายรับรายจ่ายจากการให้บริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการด้วยเครื่องแก๊สโคลר์มาโทกราฟ-แมสสเปกโตรีของศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 - 2564 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาจำแนกประเภท วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา พบร่วม ผู้ใช้บริการตรวจวิเคราะห์จำนวนทั้งสิ้น 720 ราย หน่วยงานภายในคณะวิทยาศาสตร์มีผู้ใช้บริการตรวจวิเคราะห์มากที่สุด 258 ราย จำนวนตัวอย่างในการตรวจวิเคราะห์รวมทั้งสิ้น 3,584 ตัวอย่าง หน่วยงานภายในคณะวิทยาศาสตร์มีจำนวนตัวอย่างในการตรวจวิเคราะห์มากที่สุด 1,650 ตัวอย่าง รายรับจากค่าบริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างทั้งสิ้น 4,876,665 บาท รายรับจากค่าบริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างของหน่วยงานเอกชนมากที่สุด จำนวน 2,234,300 บาท รายจ่ายจากการให้บริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างทั้งสิ้น 2,102,014 บาท ค่าบำรุงรักษามีรายจ่ายมากที่สุด จำนวน 1,310,498 บาท ซึ่งเปรียบเทียบได้ว่าจำนวนรายรับสูงกว่าจำนวนรายจ่าย 132% คิดเป็น จำนวน 2,774,651 บาทแสดงถึงความคุ้มค่าในการให้บริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่าง จึงควรมีการจัดซื้อเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโตรีเครื่องใหม่ มาเพิ่มประสิทธิภาพของศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ และเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ

คำสำคัญ: เครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโตรี บริการเครื่องมือวิทยาศาสตร์ บริการตรวจวิเคราะห์

Abstract

The purpose of this research were 1) to study the number of service users, number of analysis samples of Gas Chromatograph-Mass Spectrometer (GC-MS), 2) to compare earning and expenditure from laboratory analysis services operation with Gas Chromatograph-Mass Spectrometer. The gas chromatography laboratory analysis service report database of the Scientific Instrument Center From the fiscal year 2009 – 2021 were collated. Data were analyzed using descriptive statistics. It was found that the total number of analytical service users was 720 cases, the highest service user is internal departments in the Faculty of Science 258 users. The total number of analytical samples was 3,584 samples, the internal departments in the Faculty of Science has the highest number of samples analyzed, 1,650 samples. Total sample analysis service fee is 4,876,665 baht, the most private sector sample analysis service fee is 2,234,300 baht. The cost of sample analysis service is 2,102,014 baht, the most expenditure amounted to

¹ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร 10520

¹ School of Science, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Bangkok, 10520

*Corresponding author: e-mail: sudjai.ph@kmitl.ac.th

Received: February 1, 2022, Accepted: April 4, 2022, Published: September 4, 2022

1,310,498 baht, which was compared to the amount of income is 132% higher than the amount of expenditure amounted to 2,774,651 baht, this information indicating the high return on investment. Therefore, a new gas chromatograph-mass spectrometer should be purchased to increase efficiency of the center for Scientific Instruments and to meet the needs of service users.

Keywords: Gas Chromatograph-Mass Spectrometer (GC-MS), scientific instruments service, laboratory analysis service

บทนำ

ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประกอบด้วยหน่วยงานวิจัยและบริการและหน่วยบริหารจัดการทรัพยากรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งงานด้านความหลากหลายของจุลินทรีย์ การคัดกรองสารทุติยภูมิที่มีอุทธิ์ทางชีวภาพและงานด้านการทดสอบความเป็นพิษต่อเซลล์สัตว์ ทำหน้าที่เป็นศูนย์รวมเครื่องมือวิทยาศาสตร์ที่ทันสมัย เช่น เครื่อง Scanning Electron Microscope (SEM) เครื่อง X-Ray Diffractometer (XRD) เครื่อง X-Ray Fluorescence Spectrometer (XRF) เครื่อง Differential Scanning Calorimeter (DSC) เครื่อง High Performance Liquid Chromatograph (HPLC) เครื่องวิเคราะห์ปริมาณธาตุ CHNS/O เครื่อง Fourier Transform Infrared Spectro meter (FT-IR) เครื่อง Nuclear Magnetic Resonance Spectrometer 500 Hz. (NMR) และเครื่อง Gas Chromatograph – Mass Spectrometer (GC-MS) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อบริหารจัดการเครื่องมือวิทยาศาสตร์ที่มีราคาสูง และพัฒนาการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน โดยให้เป็นหน่วยงานกลางที่ให้บริการเครื่องมือสำหรับทดสอบ/ตรวจวิเคราะห์ สนับสนุนการทำวิจัยรวมทั้งบริการเชิงวิชาชีพและอบรมการใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์ เสริมสร้างความร่วมมือในการทำวิจัยกับสถาบันอุดมศึกษา ทั้งจากหน่วยงานภายในคณะวิทยาศาสตร์ หน่วยงานภายในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หน่วยงานราชการภายนอกสถาบันและหน่วยงานเอกชน ในประเทศและต่างประเทศ

การกิจดังกล่าวศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ จำเป็นต้องมีเครื่องมือในสภาพสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพพร้อมใช้งานและทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโทรมิเตอร์ เป็นเครื่องมือตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างประเภทหนึ่งที่ห้องปฏิบัติการของศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นเครื่องมือสำหรับวิเคราะห์หาชนิดและปริมาณสารในสภาวะแก๊สโดยโคลร์มาโทกราฟชนิดแก๊สจะทำหน้าที่ในการแยกสาร เครื่องวิเคราะห์มวลสาร (Mass Spectrometer) จะทำหน้าที่ในการหาปริมาณและพิสูจน์เอกลักษณ์ขององค์ประกอบในสารผสม ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงมีความถูกต้องและความแม่นยำในการตรวจวิเคราะห์ (อรุมา และมาลัย, 2549) สามารถตรวจวิเคราะห์สารตัวอย่างได้มากหลายรายการ เช่น หาสารแต่งกลิ่นตามธรรมชาติ ได้แก่ น้ำมันหอมระเหยจากพืช น้ำผลไม้บางชนิด น้ำสักดักจากพืชที่มีกลิ่นหอมและเครื่องเทศชนิดต่าง ๆ สารแต่งกลิ่นสังเคราะห์ ได้แก่ เอสเทอโรนิดต่าง ๆ ที่ใช้ในการแต่งกลิ่นอาหาร เครื่องดื่ม เช่น เอทิลบิวтирกลิ่นคล้ายสับปะรด ไอโซเออมิล แอนไซเดตกลิ่นคล้ายกล้วยหอม เอทิลฟีนิลแอนไซเดตกลิ่นคล้ายน้ำผึ้ง เป็นต้น รองรับงานบริการอย่างกว้างขวาง เช่น การนำมาระบุต์ในทางนิติวิทยาศาสตร์ ประยุกต์ใช้ตัวดูดซับด้วยเทคนิคเอดสเปช-แก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโทรมิเตอร์ (HS-GC-MS) เพื่อวิเคราะห์หาชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิงจากการวัดอุณหภูมิในคดีเพลิงไหม้ (ธีรวัฒน์ และคณะ, 2564) และการตรวจพิสูจน์สารระเบิดใช้คลอไตรเมทิลีนไตรามีน (RDX) ในปริมาณน้อยบนมือและวัตถุของผู้ต้องสงสัยเพื่อใช้เป็นหลักฐานที่สำคัญสามารถนำไประบุบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีได้ (อุทุน, 2554) ผู้ใช้บริการส่งตัวอย่างมาตรวจวิเคราะห์กันต่อเนื่อง ด้วยเครื่องมือที่มีให้บริการในปัจจุบัน ได้ใช้งานมาเป็นเวลานานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 ไม่สามารถใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างหรือซ่อมแซมได้หากเครื่องมือเกิดการชำรุด อาจทำให้ประสบปัญหาต่อการเรียนการสอนแก่นักศึกษา ทั้งการเรียนรู้การปฏิบัติงานจริงของนักศึกษาทั้งระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา รวมถึงการให้บริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างของภาครัฐและเอกชน

ทั้งนี้การบริการเป็นหัวใจหลักของหน่วยงาน ที่มีผลต่อการตอบสนองของผู้ใช้บริการให้เกิดความพึงพอใจในการบริการ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐที่ต้องการให้ประชาชนในประเทศเกิดความพึงพอใจในการบริการ นำสู่ผลประกอบการที่ดีต่อไป การให้บริการภาครัฐจากล่างได้ว่า เป็นหน้าที่หลักที่สำคัญในการบริหารงานภาครัฐ โดยเฉพาะลักษณะงานที่ต้องมีการติดต่อสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการโดยตรง โดยหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ มีหน้าที่ในการส่งต่อการบริการ (Delivery Service) ให้แก่ ผู้ใช้บริการเกิดความพึงพอใจและความประทับใจ ซึ่งการบริการที่ดีนั้นย่อมมีผลต่อการปฏิบัติงาน ส่วนการบริการล้มเหลวอยู่เสมอเป็นผลเสียอย่างร้ายแรงหากไม่ได้รับการปรับปรุงและแก้ไข ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้บริการจึงต้องระหองกว่า การบริการที่ดีต้องมีความรับผิดชอบต่อคุณภาพโดยอาศัยเทคนิค กลยุทธ์ ทักษะ ที่สามารถเอาชนะใจลูกค้าหรือบุคคลที่มาใช้บริการ ได้ ซึ่งถือได้ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในปัจจุบัน (ธนานิทร์, 2541) มีนักวิชาการให้แนวความคิดเกี่ยวกับการให้บริการ ได้แก่ มิลเล็ต (Millett (1945) อ้างถึงใน วิจรณ สถาสันธ์สกุล (2538)) กล่าวว่า คุณค่า ประการแรกของการบริหารรัฐกิจทั้งหมด คือ การปฏิบัติงานด้วยการให้บริการที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ มีลักษณะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1) การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน (Equitable Service) โดยยึดหลักที่ว่า คนเราทุกคนเกิดมาเท่าเทียมกัน ความเท่าเทียมกันนั้น หมายถึง ผู้ใช้บริการทุกคนควรมีสิทธิเท่าเทียมกันทั้งทางกฎหมายและการเมือง การให้บริการของรัฐจะต้องไม่แบ่งชั้นชั้น 2) การให้บริการอย่างรวดเร็วทันเวลา (Timely Service) อาจกล่าวได้ว่าไม่มีงานใดเป็นผลงานที่มีประสิทธิภาพ หากไม่ต้องต่อเวลาหรือทันเหตุการณ์ เช่น รถดับเพลิงมาถึงที่เกิดเหตุหลังจากไฟไหม้หมดแล้ว การบริการนั้น ก็ถือว่าไม่เป็นสิ่งที่ถูกต้องและน่าพอใจ 3) การให้บริการอย่างเพียงพอ (Ample Service) นอกจากจะให้บริการอย่างเท่าเทียมและรวดเร็วทันเวลาแล้ว ต้องคำนึงถึงจำนวนคนที่เหมาะสม ความต้องการในสถานที่ที่เพียงพอ รวมทั้งเวลาที่เหมาะสมนอกรอบด้วย 4) การให้บริการอย่างต่อเนื่อง (Continuous Service) คือ ให้บริการตลอดเวลา ต้องมีความพร้อมและเตรียมตัวบริการต่อความสนใจของสาธารณะ และมีการศึกษาอบรมเพิ่มเติมความรู้อยู่เป็นประจำ 5) การให้บริการอย่างก้าวหน้า (Progressive Service) เป็นการบริการที่มีความเจริญก้าวหน้าไปทั้งทางด้านผลงานและคุณภาพ เทคโนโลยีที่ทันสมัย จากกรณีศึกษาพบว่าการให้บริการเครื่องมือวิทยาศาสตร์ในภาควิทยาศาสตร์การอาหาร คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา การให้บริการเครื่องมือวิทยาศาสตร์โดยมีปัญหาอุปสรรคที่พบจากการใช้เครื่องมือ ได้แก่ เครื่องมือมีจำนวนไม่เพียงพอ ระบบไฟฟ้าอาคารที่ไม่เสถียร สถานที่ไม่เหมาะสมต่อการใช้งาน เครื่องมือชำรุดรอซ่อมแซม เครื่องมือชำรุดขณะใช้งานให้ผลการทดสอบที่ไม่น่าเชื่อถือ (ลลิต, 2563) คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร พบร่วมห้องปฏิบัติการเลี้ยงเซลล์มีการใช้บริการมากที่สุด แสดงถึงความคุ้มค่าด้านการจัดห้องปฏิบัติการตามวัตถุประสงค์เฉพาะและมีเครื่องมือวิทยาศาสตร์ที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงานระดับบุคคลและพบว่าตู้แข็ง -80 องศาเซลเซียส เป็นเครื่องมือวิทยาศาสตร์ที่ใช้บริการคุ้มค่าที่สุด มีอายุการใช้งานนาน 12 ปี ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนและการวิจัยของนิสิตและบุคลากรทุกภาควิชาของคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ ใช้บประมาณการจัดซื้อและซ่อมบำรุงอัตราเฉลี่ยที่ 2,461.06 บาทต่อคน ข้อมูลจากการศึกษาครั้นนี้จะเป็นแนวทางการตัดสินใจในการจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อและซ่อมบำรุง เครื่องมือวิทยาศาสตร์ให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด (สุภารรณ, 2563) วิเคราะห์การทดสอบเครื่องจักร กรณีศึกษาผู้ผลิตแม่พิมพ์ พบร่วมมีการใช้งานเครื่องจักรไปในช่วงเวลาหนึ่งนักพบปัญหาเกี่ยวกับการเสื่อมสภาพ ปัญหาระหว่างการใช้งานกำลังการผลิตลดลง ของเสียจากการผลิตมากขึ้นส่งผลให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้น การพิจารณาทดลองเครื่องจักรจึงเป็นทางเลือกที่คุ้มค่า (กรพินธุ์, 2561) สถาคล้องกับงานวิเคราะห์การใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์ กรณีศึกษา : คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เมื่อใช้งานเครื่องมือวิทยาศาสตร์ไปช่วงเวลาหนึ่งเกิดความคุ้มค่าในการใช้เครื่องมือ ควรจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อ ไม่รอให้เครื่องมือชำรุดขณะใช้งาน อาจก่อให้เกิดผลเสียมากกว่า (จรงค์ศักดิ์ และคณะ, 2558) สรุปจากการศึกษางานวิเคราะห์/วิจัยที่เกี่ยวข้อง พบร่วม การพิจารณาทดลองเครื่องมือวิทยาศาสตร์จึงเป็นทางเลือกที่คุ้มค่า สามารถนำไปประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการให้บริการเครื่องแก๊สโคมไฟกราฟ-แมสสเปกโตร มิเตอร์ของศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์

ความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการบริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการด้วยเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโตรีศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยวิเคราะห์จำนวนผู้ใช้บริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ จำนวนตัวอย่างในการตรวจวิเคราะห์ รายรับ รายจ่าย จากการบริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 - 2564 เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดซื้อเครื่องมือมาตรฐานเด่น เครื่องเดิมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- เพื่อศึกษาจำนวนผู้ใช้บริการ จำนวนตัวอย่าง จากการให้บริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการด้วยเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโตรี
- เพื่อเปรียบเทียบรายรับ รายจ่ายจากการให้บริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการด้วยเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโตรี
- เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของระบบการจัดส่ง คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ผู้ใช้บริการตรวจวิเคราะห์สารตัวอย่างด้วยเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโตรีเมโทร ยี่ห้อ Agilent Technologies รุ่น GC: 6890N MS : 5973 inert ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 – 2564 (13 ปี)

กลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่มดังนี้ 1) หน่วยงานภายในคณะวิทยาศาสตร์ 2) หน่วยงานภายในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง 3) หน่วยงานราชการภายนอกสถาบัน 4) หน่วยงานเอกชน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ฐานข้อมูลรายงานปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 – 2564 (13 ปี) ของผู้ใช้บริการตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการด้วยเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโตรี ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลรายงานการปฏิบัติงาน ทั้งจำนวนผู้ใช้บริการตรวจวิเคราะห์ จำนวนตัวอย่างในการตรวจวิเคราะห์ รายรับ และรายจ่ายค่าบริการตรวจวิเคราะห์ของผู้ใช้บริการจริงที่ได้รับการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างของห้องปฏิบัติการเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโตรี ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 – 2564 (13 ปี)

2. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อย ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Excel นำเสนอข้อมูลในรูปของตารางด้วยการแจกแจง ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และนำเทคนิคการเปรียบเทียบข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบข้อมูลเชิงปริมาณของข้อมูล 2 กลุ่มขึ้นไป มีวิธีการดังนี้

- นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาจำแนกประเภท
- จัดทำตารางแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลเชิงปริมาณจำแนกตามประเภท
- ประมวลผลเปรียบเทียบข้อมูลแต่ละประเภท

2.4 ตีความและสร้างข้อสรุปโดยประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง (หัวหน้าศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาห้องปฏิบัติการ และผู้ปฎิบัติงานประจำเครื่องมือ) ถึงแนวทางการบริหารจัดการเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโตรี

ผลการวิจัย

การบริการตรวจเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการด้วยเครื่องแก๊สโครมาโทกราฟ-แมสสเปกโตรีเมเตอร์ ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังได้ทำ การวิเคราะห์จำนวนผู้ใช้บริการตัวอย่างในการตรวจเคราะห์ รายรับ รายจ่ายจากการให้บริการตรวจเคราะห์ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 - 2564 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ผู้ใช้บริการตรวจเคราะห์

จำนวนผู้ใช้บริการตรวจเคราะห์ทั้งสิ้น 720 ราย มากที่สุดหน่วยงานภายในคณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 258 ราย น้อยที่สุดหน่วยงานภายในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กับ หน่วยงานราชการภายนอกสถาบัน จำนวน 119 ราย โดยค่าเฉลี่ยรวมทุกหน่วยงานอยู่ที่ 55 รายต่อปี จำแนกตามหน่วยงาน คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ผู้ใช้บริการตรวจเคราะห์ พบว่า จำนวนผู้ใช้บริการภายในคณะวิทยาศาสตร์มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็น 35.83% น้อยที่สุด คือ หน่วยงานภายในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กับหน่วยงานราชการภายนอกสถาบัน คิดเป็น 16.53% จำแนกตามปีงบประมาณ พบว่า จำนวนของผู้ใช้บริการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มากที่สุดจำนวน 97 ในงาน น้อยที่สุด คือ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 จำนวน 33 ราย (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยของผู้ใช้บริการตรวจเคราะห์เครื่องแก๊สโครมาโทกราฟ-แมสสเปกโตรีเมเตอร์ ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามหน่วยงานและปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ พ.ศ.	หน่วยงานผู้ใช้บริการ (ราย)				รวม
	ภายในคณะวิทยาศาสตร์	ภายในสถาบัน	ราชการภายนอกสถาบัน	เอกชน	
2552	18	5	15	15	53
2553	14	7	12	20	53
2554	30	7	5	7	49
2555	13	15	9	7	44
2556	23	10	8	6	47
2557	36	7	17	6	66
2558	23	2	4	4	33
2559	23	5	6	5	39
2560	8	3	12	19	42
2561	20	17	11	28	76
2562	19	23	8	47	97
2563	15	17	6	41	79
2564	16	1	6	19	42
รวม	258	119	119	224	720
ร้อยละ (%)	35.83	16.53	16.53	31.11	100
ค่าเฉลี่ย	20	9	9	17	55

2 ตัวอย่างในการตรวจเคราะห์

จำนวนตัวอย่างในการตรวจเคราะห์ทั้งสิ้น 3,584 ตัวอย่าง จากหน่วยงานภายในคณะวิทยาศาสตร์มี มากที่สุด จำนวน 1,650 ตัวอย่าง น้อยที่สุด คือ หน่วยงานภายในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 613 ตัวอย่าง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมทุกหน่วยงานอยู่ที่ 276 ตัวอย่างต่อปี จำแนกตามหน่วยงาน คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ผู้ใช้บริการตรวจเคราะห์พบว่า จำนวนตัวอย่างจากหน่วยงานภายในคณะวิทยาศาสตร์ มากที่สุด คิดเป็น 46.04% น้อยที่สุด คือ หน่วยงานภายในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คิดเป็น 17.1% จำแนกตามปีงบประมาณ พบว่าปริมาณตัวอย่างในการตรวจเคราะห์ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 มากที่สุด จำนวน 565 ตัวอย่างน้อยที่สุด คือ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 153 ตัวอย่าง (ตารางที่ 2)

การวิเคราะห์การบริการตรวจเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการด้วยเครื่องแก๊สโครม่าโทกราฟ-แมสสเปกโกรมีเตอร์ของ

ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์คณวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยของตัวอย่างในการตรวจเคราะห์ที่เครื่องแก๊สโครม่าโทกราฟ-แมสสเปกโกรมีเตอร์

ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
จำแนกตามหน่วยงานและปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ พ.ศ.	หน่วยงานผู้ใช้บริการ (ราย)				รวม
	ภายในคณวิทยาศาสตร์	ภายนอกสถาบัน	รายการภายนอกสถาบัน	เอกชน	
2552	93	9	69	63	234
2553	116	22	36	74	248
2554	137	20	28	20	205
2555	78	95	34	13	220
2556	120	37	69	19	245
2557	364	24	162	15	565
2558	315	5	32	8	360
2559	109	55	30	14	208
2560	46	6	43	93	188
2561	95	121	31	75	322
2562	65	135	50	143	393
2563	66	76	19	82	243
2564	46	8	28	71	153
รวม	1,650	613	631	690	3,584
ร้อยละ (%)	46.04	17.1	17.61	19.25	100
ค่าเฉลี่ย	127	47	49	53	276

3 รายรับค่าบริการตรวจเคราะห์ตัวอย่าง

รายรับค่าบริการตรวจเคราะห์ตัวอย่างทั้งสิ้น 4,876,665 บาท จากหน่วยงานเอกชนมากที่สุด จำนวน 2,234,300 บาท น้อยที่สุด คือ หน่วยงานภายในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 655,655 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยรวมจากทุกหน่วยงานอยู่ที่ 375,128 บาทต่อปีจำแนกตามหน่วยงาน คิดเป็นเปอร์เซ็นต์รายรับ พบว่า รายรับจากหน่วยงานเอกชนมากที่สุดคิดเป็น 45.82% น้อยที่สุด คือ หน่วยงานภายในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คิดเป็น 13.44% จำแนกตามปีงบประมาณ พบร้า ปีงบประมาณ 2562 มากที่สุดจำนวน 747,300 บาท น้อยที่สุด คือ ปีงบประมาณ 2559 จำนวน 183,690 บาท (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยของรายรับค่าบริการตรวจเคราะห์ตัวอย่างด้วยเครื่องแก๊สโครม่าโทกราฟ-แมสสเปกโกรมีเตอร์ ทางห้องปฏิบัติการศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังจำแนกตามหน่วยงานและปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ พ.ศ.	หน่วยงานผู้ใช้บริการ (บาท)				รวม
	ภายในคณวิทยาศาสตร์	ภายนอกสถาบัน	รายการภายนอกสถาบัน	เอกชน	
2552	122,320	154,340	99,360	101,410	477,430
2553	47,630	7,720	138,920	173,880	368,150
2554	69,990	18,260	75,200	176,000	339,450
2555	83,110	17,510	47,380	54,850	202,850
2556	53,270	58,885	58,860	20,320	191,335
2557	64,610	31,450	72,450	44,190	212,700
2558	191,580	23,400	223,700	55,250	493,930
2559	56,240	38,300	45,450	43,700	183,690
2560	21,800	6,240	72,220	211,750	312,010
2561	56,050	85,050	61,360	185,500	387,960
2562	51,630	135,850	94,970	464,850	747,300

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ปีงบประมาณ พ.ศ.	หน่วยงานผู้ใช้บริการ (บาท)				รวม
	ภายใน สถาบัน	ภายนอก สถาบัน	รายการภายนอกสถาบัน	เอกชน	
2563	47,950	72,750	40,550	343,100	504,350
2564	45,110	5,900	45,000	359,500	455,510
รวม	911,290	655,655	1,075,420	2,234,300	4,876,665
ร้อยละ (%)	18.69	13.44	22.05	45.82	100
ค่าเฉลี่ย	70,099	50,435	82,725	171,869	375,128

4 รายจ่ายจากการให้บริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่าง

รายจ่ายจากการให้บริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างทั้งสิ้น 2,102,014 บาท ค่าบำรุงรักษามีรายจ่ายมากที่สุดจำนวน 1,310,498 บาท น้อยที่สุด คือ ค่าวัสดุสิ่นเปลือง จำนวน 237,476 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยรวมจากทุกประเภทรายจ่ายอยู่ที่ 161,693 บาทต่อปี จำแนกตามประเภทรายจ่าย คิดเป็นเปอร์เซ็นต์รายจ่ายจากการให้บริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่าง พบว่า ค่าบำรุงรักษามากที่สุดตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 – 2557 เนื่องจากซื้อแพ็คเกจเหมาร่วมค่าบำรุงรักษาเครื่องพร้อมอะไหล่หากมีการซ่อมแซมคิดเป็น 62.34% น้อยที่สุด คือค่าวัสดุสิ่นเปลือง คิดเป็น 11.3% จำแนกตามปีงบประมาณ พบว่า รายจ่ายจากการให้บริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างของปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มากที่สุด จำนวน 598,066 บาท เนื่องจากการเปลี่ยนอะไหล่ ประกอบกับอายุการใช้งานเกิน 10 ปี บริษัทผู้ขายไม่สามารถต่ออายุแพ็คเกจซ่อมบำรุงใหม่อนก่อนหน้านี้ น้อยที่สุด คือ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 -2564 จำนวน 13,375 บาทเนื่องจากมาตรการในสถานการณ์โรคระบาดโควิด 19 ลดจำนวนผู้เข้าพื้นที่ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยของรายจ่ายจากการให้บริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างด้วยเครื่องแก๊สโคโรมาโทกราฟ-แมสสเปกโตรามิเตอร์ ทางห้องปฏิบัติการศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามประเภทรายจ่ายและปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ พ.ศ.	ประเภทรายจ่าย (บาท)				รวม
	ภายใน สถาบัน	ภายนอก สถาบัน	รายการภายนอกสถาบัน	เอกชน	
2552	178,193	13,375	0	191,568	178,193
2553	178,193	13,375	0	191,568	178,193
2554	206,428	13,375	0	219,803	206,428
2555	206,428	13,375	0	219,803	206,428
2556	206,428	26,584	0	233,012	206,428
2557	206,428	33,116	0	239,544	206,428
2558	0	44,026	554,040	598,066	0
2559	32,100	13,375	0	45,475	32,100
2560	32,100	13,375	0	45,475	32,100
2561	32,100	13,375	0	45,475	32,100
2562	32,100	13,375	0	45,475	32,100
2563	0	13,375	0	13,375	0
2564	0	13,375	0	13,375	0
รวม	1,310,498	237,476	554,040	2,102,014	1,310,498
ร้อยละ (%)	62.34	11.3	26.36	100	62.34
ค่าเฉลี่ย	100,808	18,267	42,618	161,693	100,808

4.5 เปรียบเทียบรายรับ รายจ่ายจากการให้บริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่าง

เปรียบเทียบรายรับ รายจ่ายจากการให้บริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างจำแนกตามปีงบประมาณ ได้ดังนี้ ผลต่างของรายรับ รายจ่าย ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 - 2564 มีรายรับรวมทั้งสิ้น 4,876,665 บาท

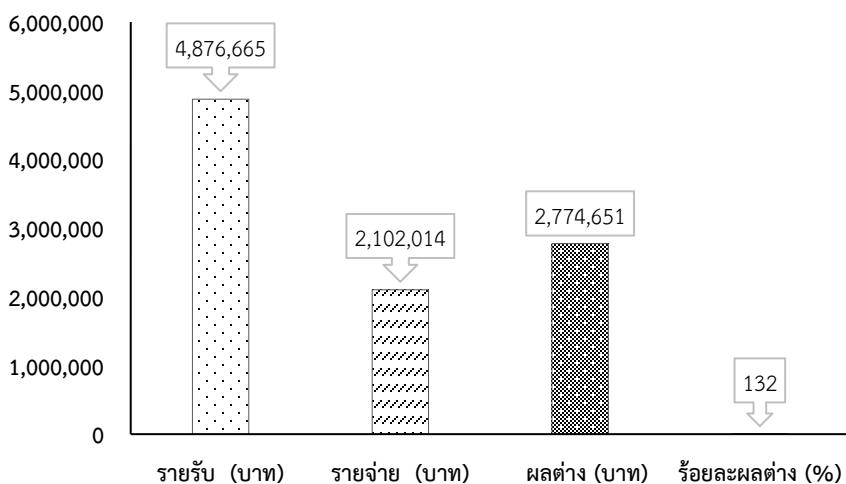

การวิเคราะห์การบริการตรวจเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการด้วยเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโทรมิเตอร์ของ
ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์คณวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

รายจ่าย 2,102,014 บาท พบว่ามีผลต่าง 2,774,651 บาท คิดเป็น 132% ของค่าผลต่าง ดังตารางที่ 1.5 และยังพบว่าปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 - 2558 ผลต่างติดลบต่อเนื่องแต่ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2564 ผลต่างของรายรับ รายจ่าย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างมาก เพราะมีการประชาสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้น (ตารางที่ 5 และภาพที่ 1)

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบจำนวนรายรับ รายจ่าย ผลต่าง ร้อยละผลต่างจากการให้บริการตรวจเคราะห์ด้วยเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโทรมิเตอร์ ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำแนกตามปีงบประมาณ

ปีงบประมาณ พ.ศ.	รายรับ (บาท)	รายจ่าย (บาท)	ผลต่าง (บาท)	ร้อยละผลต่าง (%)
2552	477,430	191,568	285,862	149.22
2553	368,150	191,568	176,582	92.18
2554	339,450	219,803	119,647	54.43
2555	202,850	219,803	-16,953	-7.71
2556	191,335	233,012	-41,677	-17.89
2557	212,700	239,544	-26,844	-11.21
2558	493,930	598,066	-104,136	-17.41
2559	183,690	45,475	138,215	303.94
2560	312,010	45,475	266,535	586.11
2561	387,960	45,475	342,485	753.13
2562	747,300	45,475	701,825	1,543.32
2563	504,350	13,375	490,975	3,670.84
2564	455,510	13,375	442,135	3,305.68
รวม	4,876,665	2,102,014	2,774,651	132

ภาพที่ 1 เปรียบเทียบผลต่าง รายรับ รายจ่ายรวมจากการให้บริการตรวจเคราะห์ด้วยเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโทรมิเตอร์ ของศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 - 2564

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาทั้งด้านจำนวนผู้ใช้บริการ ตัวอย่าง รายรับ รายจ่าย และเปรียบเทียบรายรับ รายจ่ายจากการให้บริการตรวจเคราะห์ด้วยเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโทรมิเตอร์ ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดgrade ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 - 2564 สรุปได้ดังนี้ จำนวนผู้ใช้บริการตรวจวิเคราะห์จำนวนทั้งสิ้น 720 ราย ตัวอย่างในการตรวจวิเคราะห์ 3,584 ตัวอย่าง รายรับ 4,876,665 บาท รายจ่าย 2,102,014 บาท และมีผลต่างรายรับ รายจ่ายที่มากถึง 132% คิดเป็นจำนวน 2,774,651 บาท แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือนี้มีผู้ใช้บริการเป็นจำนวนมาก มีความคุ้มค่า รวมถึงเครื่องมือนี้มีอัญญากริใช้งานมาอย่างยาวนานถึง 20 ปี ไม่มีอะไรหล่อล่อแทน จึงมีเหตุผลและความจำเป็นในการขอรับงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องใหม่ มาเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ ซึ่งจะสามารถลดการรอคอยของผู้ใช้บริการ และให้บริการได้เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากเครื่องใหม่ที่ต้องการมีประสิทธิภาพในการตรวจวิเคราะห์ได้ตามความต้องการของผู้ใช้บริการในปัจจุบัน

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผู้ใช้บริการตรวจวิเคราะห์ด้วยเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโทรมิเตอร์ ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดgrade ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 – 2564 (13 ปี) เห็นได้ว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2563 ด้านจำนวนผู้ใช้บริการมีสูงกว่าค่าเฉลี่ย (55 รายต่อปี) อุปกรณ์ที่ 76, 97 และ 79 ราย ตามลำดับ โดยเฉพาะจำแนกตามหน่วยงาน พบว่า จากหน่วยงานเอกชนมีจำนวนผู้ใช้บริการสูงกว่าค่าเฉลี่ย (17 รายต่อปี) อุปกรณ์ที่ 28, 47 และ 41 ราย ตามลำดับ ทั้งยังเห็นได้ว่าปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 - 2563 มีจำนวนผู้ใช้บริการที่เพิ่มมากขึ้น เปอร์เซ็นต์ผู้ใช้บริการจากหน่วยงานเอกชนมีจำนวนสูงกว่าหน่วยงานราชการภายนอกสถาบัน และหน่วยงานภายในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดgrade ด้านจำนวนตัวอย่างในการตรวจวิเคราะห์เห็นได้ว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 มีจำนวนตัวอย่างสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวมทุกหน่วยงาน (276 ตัวอย่างต่อปี) ประมาณ 2 เท่า มีจำนวนอยุธีที่ 565 ตัวอย่าง โดยเฉพาะปริมาณตัวอย่างที่มาจากหน่วยงานภายในคณะวิทยาศาสตร์ และเห็นได้ว่าเปอร์เซ็นต์ตัวอย่างจากหน่วยงานภายในคณะวิทยาศาสตร์คิดเป็นประมาณ 1 ใน 2 ส่วนของตัวอย่างทั้งหมด (46 :100) ด้านรายรับค่าตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างเห็นได้ว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 มีรายรับรวมทั้งสิ้นอยุธีที่ 747,300 บาท สูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม (375,128 บาทต่อปี) ประมาณ 2 เท่า ส่วนปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2564 รายรับรวม 504,350 บาท และ 455,510 บาทสูงกว่าค่าเฉลี่ยรวม (375,128 บาทต่อปี) แม้จะเกิดสถานการณ์โรคระบาดโควิด 19 จำแนกตามหน่วยงาน พบว่า ปริมาณรายรับจากหน่วยงานเอกชนและหน่วยงานราชการภายนอกสถาบันเป็นหลัก เห็นได้ว่ารายรับค่าบริการตรวจวิเคราะห์จากปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 - 2564 มีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีการประชาสัมพันธ์ โดยใช้สื่อออนไลน์ ทั้งทางเฟชบุ๊ก (Facebook) เว็บไซต์ (Website) และการทำ Memorandum of Understanding (MOU) กับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานราชการและเอกชน ด้านรายจ่ายจากการให้บริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างรวมทั้งสิ้นอยุธีที่ 2,102,014 บาท รายจ่ายจากค่าบำรุงรักษา จำนวน 1,310,498 บาท คิดเป็น 62.34% ของรายจ่ายทั้งหมด เห็นได้ว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 มีรายจ่ายมากที่สุด เนื่องจากมีการซ่อมแซมเครื่องมือจำนวน 554,040 บาท หากลดหรือควบคุมรายจ่ายจากค่าบำรุงรักษาและค่าซ่อมแซม จะทำให้รายจ่ายรวมลดลงอย่างมาก ด้านเปรียบเทียบผลต่างรายรับ รายจ่ายจากการให้บริการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่าง พบว่าปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 - 2554 และ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 - 2564 มีผลต่างรายรับสูงกว่ารายจ่าย ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 - 2558 มีผลต่างรายรับน้อยกว่ารายจ่าย แต่จากผลต่างรวมทั้งหมด เป็นจำนวน 2,774,651 บาท คิดเป็น 132% ของผลต่างรวม แสดงถึงความคุ้มค่าในการให้บริการตรวจวิเคราะห์ นอกจากนี้มีการพยากรณ์จำนวนผู้ใช้บริการเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโทรมิเตอร์ ของศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดgrade โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารจัดการเครื่องมือที่มีให้เกิดประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 คาดว่าจะมีผู้ใช้บริการส่งตรวจวิเคราะห์อย่างน้อย 47 รายต่อปี (สุดใจ, 2562) ซึ่งจำนวนผู้รับบริการจริงมีมากถึง 79 ราย

ข้อเสนอแนะ

1. ปัจจุบันเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโทรมิเตอร์ มีการใช้งานมาเป็นเวลานานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2545 (20 ปี) ไม่สามารถใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการวิเคราะห์ตัวอย่าง และไม่สามารถซ่อมแซมได้หากเครื่องมือเกิดการชำรุด เนื่องจากไม่มีอะไหล่ทดแทน อาจทำให้ประสบปัญหาต่อการเรียนการสอน

และงานวิจัย จึงคราวมีการจัดซื้อเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโตรมิเตอร์รุ่นใหม่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การให้บริการ จึงต้องย่างสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคระบาดโควิด 19 พบว่า ผู้รับบริการมีความต้องการหา เบอร์เซ็นต์ความเข้มข้นของแอลกอฮอล์ในเจล สเปรย์ฆ่าเชื้อโรค ซึ่งเครื่องมือในปัจจุบันไม่สามารถตอบสนอง ความต้องการของผู้รับบริการได้ นอกจากนี้เครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโตรมิเตอร์รุ่นใหม่ ยังสามารถเพิ่ม มาตรฐานงานวิจัยให้มีความน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น มีผลต่อการให้บริการตรวจวิเคราะห์ที่เป็นอย่างมาก

2. พัฒนาความรู้ความสามารถของผู้ให้บริการรวมถึงพัฒนาแนวคิดวิธีการให้บริการ ที่สามารถเพิ่ม ประสิทธิภาพการให้บริการได้มากยิ่งขึ้น เช่น การให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) การให้บริการแบบอัตโนมัติ (สุภานี, 2562) บีนการให้บริการโดยใช้เครื่องมือที่ทันสมัย ทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดคน ประหยัดเวลา โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้มากขึ้น ทั้งระบบคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ออนไลน์ ซึ่งศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์นั้นระบบบันทึกใช้งานแล้ว เช่น การกรอกแบบฟอร์มขอใช้บริการเครื่องมือ ผ่านระบบออนไลน์ เว็บไซต์ <https://sciins.science.kmitl.ac.th/login>

3. กำหนดแผนการซ่อมบำรุงรักษาเครื่องมือประจำปีงบประมาณ เพื่อลดความเสียหายของเครื่องมือ

4. ควรมีการวิเคราะห์ห้องมูลฝูงให้บริการ ก่อนการจัดซื้อเครื่องมือวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ทราบถึงความ ต้องการใช้งานเครื่องมือประเภทนั้น ๆ ให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการ

5. ควรวิเคราะห์ความคุ้มค่า ก่อนการจัดซื้อเครื่องมือวิทยาศาสตร์ ของศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ คณวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารอ้างอิง

- กรพินธุ์ ชัยวรรณธรรม. 2561. การวิเคราะห์การทดสอบเครื่องจagger กรณีศึกษาผู้ผลิตแม่พิมพ์. ภาควิชาเคมีภัณฑ์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร. 81 หน้า.
- ทรงศักดิ์ พุมวน ณรงค์ วิจิตรโรย จารยา คงฤทธิ์ นุชเรืองบุญแปลง บุปผา จันพัฒน์ อังคณา ทุมดี สุริยสิทธิ์ สมเนื้อ ศุริรัตน์ ศรีจัด วัฒนา แสงอินทร์ ณัฐรัตน์ รากาน จันทร์รัตน์ และสมมารถ อุยสุขยิ่งสภาพร. 2558. การวิเคราะห์ การใช้เครื่องมือวิทยาศาสตร์ กรณีศึกษา: คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง. กรุงเทพมหานคร. 42 หน้า.
- ราชนินทร์ สุวงศ์วาร. 2541. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อกลุ่มภาพในงานบริการส่วนหน้าของโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานครตามการ รับรู้ของหัวหน้างาน. วิทยานิพนธ์คิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาระบบทุกสาขา องค์กรและองค์การ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร. 155 หน้า.
- ธีรวัฒน์ อังสิทธิพูนพร เอก敦ัย อิมชาชัย และสมศักดิ์ ฟองสุก. 2564. การประยุกต์ใช้ตัวดูดซับในการเตรียมตัวอย่างสำหรับ การตรวจพิสูจน์น้ำมันบนชนิดกาวตุ่นพยานด้วยเทคนิคเคสเปช-แก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโตรเมต์. วารสารวิชาการอาชญาวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์. 7(2): 56-74.
- ลลิต จำวงศ์รัตน์ยิ่น. 2563. การเข้าถึงการให้บริการเครื่องมือวิทยาศาสตร์ในภาควิทยาศาสตร์การอาหาร คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. วารสารวิชาการ ปชมท. 9(1): 107-106.
- วีโรจน์ สัตย์สันต์สกุล. 2538. ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสถานีตำรวจนครบาลหลังการปรับโครงสร้าง องค์กรใหม่: ศึกษาเฉพาะกรณีหัวดงเชิงเทรา. ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ- พัฒนาสังคม คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. กรุงเทพมหานคร. 90 หน้า.
- สุดใจ ผุดผาด. 2562. การพยากรณ์จำนวนผู้รับบริการเครื่องแก๊สโคลร์มาโทกราฟ-แมสสเปกโตรมิเตอร์ของศูนย์เครื่องมือ วิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วารสารวิชาการ ปชมท. 8(3): 17-25.
- สุภานี ประชุมชน. 2562. การจัดการความรู้ One Stop Service (OSS). กลุ่มงานส่งเสริมวิชาการ สำนักส่งเสริมวิชาการและ งานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. นครราชสีมา. 70 หน้า.
- สุภาพรรณ เอกอุ patri พันธ์. 2563. การวิเคราะห์ความคุ้มค่าของเครื่องมือวิทยาศาสตร์ สถานบริการวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ การแพทท์ คณะวิทยาศาสตร์การแพทท์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. วารสารวิชาการ ปชมท. 9(1): 156-162.
- อรอนما ภู่ประเสริฐ และมาลัย สถิตพันธุ์. 2549. เทคนิคการคู่ต่อเครื่องมือวิเคราะห์ทางเคมีศาสตร์ Hyphenated Techniques of the Pharmaceutical Analytical Instruments. วารสารไทยไชยนิพนธ์. 3(1): 139-158.
- อุเทน ทองแตง. 2554. การตรวจพิสูจน์สารระเบิด RDX ในปริมาณน้อยบนมือและวัตถุของผู้ต้องสงสัยโดยเทคนิค GC-MS. วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพมหานคร. 96 หน้า.
- Millet, J.D. 1954. Management in the Public Service. Mc Graw Hill Book Company. New York. 417 pages.

